روزنامه شرق

جامعه

وقتی زمامداران مصر را به دادگاه کشاندند — صفحه ۸

نگاهی به انتخابات مصر و چهره پشت پردهِ «سیسی» — صفحه ۸

توسعه فضایی ایران در خطر تحریم — صفحه ۱۰

نمایی از چاپخانه روزنامه خراسان

ساختمان اداری روزنامه خبر جنوب

نمایی از ساختمان تحریریه روزنامه خبر جنوب/ عکس‌ها: شرق

گزارش بازدید از ۲ روزنامه پرتیراژ در کلانشهرهای شیراز و مشهد

از «خبر جنوب» تا «خراسان»

محمد حسین نجاتی

شاید تصور بخش زیادی از ناظران اجتماعی، نخبگان، تصمیم‌گیران سیاسی و برنامه‌ریزان اجتماعی و اقتصادی کشور اینگونه باشد که مردم در کلانشهرهای کشور در سبد فرهنگی خود و در بخش رسانه، هنوز از مرکز کشور یعنی تهران تغذیه می‌شوند. اما این تصور در رابطه با دوکلانشهر کشور یعنی مشهد مرکز استان خراسان‌رضوی و شیراز مرکز استان فارس، تا حد زیادی نادرست است. فارغ از بالاگرفتن ضریب نفوذ اینترنت در کلانشهرهای ایران و افزایش میزان مخاطبان شبکه‌های ماهواره‌ای، در کنار مخاطبان رسانه ملی، در شهرهای شیراز و مشهد، این روزنامه‌های «خبرجنوب» در شهر شیراز و «خراسان» در شهر مشهد هستند که رگ‌خواب مخاطبان و تمرکز افکارعمومی در این شهرها را در دست دارند. این گزارش حاصل مشاهدات و بازدید از تمامی بخش‌های روزنامه خراسان در شهر مشهد در بهمن۱۳۹۲ و بازدید از روزنامه «خبر جنوب» در شهر شیراز در اردیبهشت۱۳۹۳ است. این دو روزنامه به گواه آمارهای معاونت مطبوعاتی وزارت ارشاد اسلامی، آمارهای محلی، ضریب نفوذ این دو روزنامه‌ها در این کلانشهرها و استقبال بالای مردم شیراز و مشهد، از جمله مهم‌ترین روزنامه‌های کشور و پرتیراژترین روزنامه‌های خارج از مرکز هستند. روزنامه «خبر جنوب» در شهر شیراز در زمینه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، قضایی، گردشگری، ورزشی، علمی، فرهنگی و هنری با ۳۵سال سابقه در جنوب کشور در حال چاپ است که علاوه بر شهر شیراز مخاطبانی در شهرهای جنوبی کشور نیز دارد. این روزنامه هم‌اکنون با ۴۴صفحه در روز منتشر و توزیع می‌شود. خبر جنوب یکی از اصلی‌ترین بخش‌های موسسه خبر در کشور است که علاوه بر روزنامه خبر جنوب، اقدام به چاپ و توزیع روزنامه خبرورزشی در تهران، هفته‌نامه سراسری سیاحت و تجارت و هفته‌نامه «نگاه پنجشنبه» می‌کند. همچنین سایت خبرآنلاین نیز یکی از شرکای رسانه‌ای روزنامه خبر جنوب است که همه این تولیدات رسانه‌ای را می‌توان در چارچوب موسسه خبر جمع کرد. این روزنامه با مالکان خصوصی در حال فعالیت است و هیچ وابستگی به نهادهای دولتی و حکومتی ندارد. از طرف دیگر، روزنامه خراسان، پرتیراژترین روزنامه کلانشهر شرق کشور یعنی مشهد است. این روزنامه یکی از قدیمی‌ترین روزنامه‌های کشور است که از سال۱۳۲۸ آغاز به کار کرده و سال‌ها به صورت مستقل و بدون وابستگی به نهادهای دولتی و حکومتی فعالیت کرده است. اما چند سالی است که با حمایت‌های مالی و سیاسی برخی نهادهای حکومتی در کشور منتشر می‌شود. خراسان هر روز با ۲۸صفحه به صورت همزمان در تهران و مشهد توزیع می‌شود. این روزنامه علاوه بر ۲۸صفحه خبری خود، ۸۸صفحه نیازمندی‌های خراسان نیز منتشر می‌کند که در نوع خود تعداد صفحه بالایی محسوب می‌شود. همچنین روزنامه خراسان چندسالی است سعی در افزایش ضریب‌نفوذ خود در شهرهای گرگان و زاهدان را دارد، اما به‌نظر می‌رسد این تلاش هنوز مثمرثمر نشده است. یکی از مهم‌ترین شباهت‌های روزنامه‌های «خراسان» و «خبر جنوب»، تمرکز برنامه‌ریزان این دو رسانه روی علایق و رگ خواب مخاطبان عامه در این دو کلانشهر است؛ مساله‌ای که باعث شده صفحات داخلی روزنامه‌ها، لبریز از خبرهای عمومی کشور در حوزه‌های اقتصادی و تفکیک آنها با اخبار محلی شود و از سوی دیگر این انتقاد را در میان نخبگان این دو کلانشهر ایجاد کند که چرا این دو روزنامه خوراکی برای قشر متوسط و با تحصیلات عالیه نداشته باشد. با این حال به جرات می‌توان این دو روزنامه را روزنامه‌های موفقی در کلانشهرهای شیراز و مشهد معرفی کرد. برنامه‌ریزان این دو رسانه با تمرکز بر نیازهای رسانه‌ای مردم در شهر شیراز و مشهد، توانستند بخش زیادی از انتظارات مردم شیراز و مشهد از یک روزنامه را محقق کنند و نتیجه آن شده که روزنامه خراسان با بیش از ۶۰هزار تیراژ و روزنامه خبر جنوب با قریب به ۵۰هزار تیراژ تبدیل به پرمخاطب‌ترین روزنامه‌های خارج از مرکز کشور شوند.

زیرساخت‌های مطبوعاتی

یکی از مهم‌ترین نقاط‌قوت روزنامه‌های خراسان و خبر جنوب، زیرساخت‌های مطبوعاتی در این دو روزنامه است. روزنامه خراسان در شهر مشهد، دارای فضای فیزیکی بسیار بزرگی در قلب شهر مشهد است. در طبقه همکف ساختمان روزنامه خراسان، دو فاز چاپخانه بزرگ با به‌روزترین دستگاه‌های چاپ و لیتوگرافی در حال فعالیت است. در طبقه فوقانی چاپخانه روزنامه خراسان نیز دفتر تحریریه روزنامه مستقر است که فضای فیزیکی بیش از یک‌هزارمتر دارد. از طرفی در چاپخانه روزنامه خراسان آنچه که بیش از چاپ روزنامه به‌چشم می‌آید فعالیت‌های چاپ صنعتی و تبلیغاتی است و در این چاپخانه علاوه بر روزنامه خراسان، روزنامه‌های دیگر شهر، همچون روزنامه آریا مشهد نیز چاپ می‌شود که منجر به کسب سود و صرفه اقتصادی بیشتری برای این روزنامه شده است و به یکی از اصلی‌ترین منابع درآمدی روزنامه خراسان تبدیل شده است. هزاران کیلومتر آن طرف‌تر از روزنامه خراسان، در شهر شیراز، ساختمانی هفت طبقه در یکی از بهترین محله‌های شهر شیراز یعنی خیابان عفیف‌آباد، ساختمان روزنامه خبر جنوب جاخوش کرده است؛ ساختمان هفت‌طبقه‌ای که سهم تحریریه در آن تنها یک‌طبقه است. باقی سهم بخش بازرگانی روزنامه، موزه مطبوعات در روزنامه خبر جنوب، مدیریت و سالن آمفی‌تئاتر و بخش رفاهی کارمندان است. تحریریه خبر جنوب در مقایسه با روزنامه خراسان خلوت‌تر و کم‌تعدادتر است، اما فضای فیزیکی روزنامه خبر جنوب، محیط بهتری برای تولیدات رسانه‌ای در این روزنامه را فراهم می‌کند. چاپخانه روزنامه خبر جنوب نیز در یکی از خروجی‌های شهر شیراز واقع است که به تنهایی اقدام به چاپ روزنامه خبر جنوب می‌کند و اثری از فعالیت‌های اقتصادی و چاپ تولیدات تبلیغاتی دیده نمی‌شود؛ مساله‌ای که مسوولان روزنامه خبر جنوب دلیل آن را حجم اندک تولیدات رسانه‌ای و تبلیغاتی در شهر شیراز در مقایسه با سایر کلانشهرها عنوان می‌کنند. از سوی دیگر، این دو روزنامه دارای دفاتر مطبوعاتی و تبلیغاتی بسیاری در سطح شهر و سایر شهرستان‌های اطراف هستند که همین مساله زمینه‌ساز افزایش ضریب‌نفوذ این دو روزنامه شده است. در مجموع می‌توان زیرساخت‌های مطبوعاتی در این دو روزنامه را در حد بسیار مطلوب عنوان کرد؛ زیرساخت‌هایی که برای بسیاری از رسانه‌ها در مرکز کشور، آرزویی دست‌نیافتنی است.

گرافیک و صفحه‌آرایی

گرافیک و صفحه‌آرایی در روزنامه‌های خراسان و خبرجنوب تا حد زیادی با ذایقه مخاطب در این دو شهر گره خورده است. صفحه یک این دو روزنامه به همراه صفحاتی که اخبار عمومی کشور را رصد می‌کنند، لبریز از تیترهای خبری و بعضا بلند هستند. شاید برخی ناظران رسانه‌ای در نظر اول ترافیک تیتر در صفحات اول این دو روزنامه را ناشی از ضعف در رویکرد حرفه‌ای این رسانه‌ها قلمداد کنند. اما با گپی کوتاه با مخاطبان و برنامه‌ریزان این روزنامه می‌توان به نادرست‌بودن این پیش‌فرض پی برد. در شیراز بسیاری از مردم در روزنامه‌خوانی خود عادت خواندن تیترهای بلند دارند. می‌خواهند در نگاه اول بخش زیادی از

> **فارغ از بالاگرفتن ضریب نفوذ اینترنت در کلانشهرهای ایران و افزایش میزان مخاطبان شبکه‌های ماهواره‌ای، در کنار مخاطبان رسانه ملی، در شهرهای شیراز و مشهد، این روزنامه‌های «خبرجنوب» در شهر شیراز و «خراسان» در شهر مشهد هستند که رگ‌خواب مخاطبان و تمرکز افکارعمومی در این شهرها را در دست دارند**

خبر دستگیرشان شود و این مساله در لابه‌لای صحبت‌های مردم شیراز درباره روزنامه خبرجنوب قابل‌درک است. از طرفی اعضای تحریریه در روزنامه خبر جنوب، معتقدند مردم اگر در صفحه یک، تیتری را نبینند، اهمیتی برای آن قایل نمی‌شوند و سراغی از آن در صفحات داخلی نمی‌گیرند. شاید مسوولان در این روزنامه به اجبار و از سر برآورده‌کردن انتظارات مخاطبان مجبورند ویترین صفحه یک خود را پر از تیترهای خبری بلند کنند. اما در کنار این عامل نیز باید به رقیب‌نداشتن روزنامه خبر جنوب در شهر شیراز نیز اشاره کرد چرا که تجربه روزنامه خراسان در مشهد در مقام مقایسه با روزنامه خبر جنوب نشان می‌دهد حضور دو روزنامه قدس و آریا در شهر مشهد باعث شده روزنامه خراسان تغییرات عمده‌ای در گرافیک و صفحه‌آرایی خود انجام دهد چراکه به گفته ناظران رسانه‌ای در شهر مشهد، روزنامه آریا در شهر مشهد پس از آنکه با صفحه یکی تمام‌رنگی پا به عرصه رسانه‌ای در شهر گذاشت، بخش کمی از مخاطبان روزنامه خراسان را به سمت خود جذب کرد، اما پس از آن روزنامه خراسان در فضای رقابتی عرصه را به این روزنامه واگذار نکرد و با تغییراتی که در گرافیک و صفحه‌آرایی خود داد، توانست انحصار رسانه‌ای در شهر مشهد را برای خود تقویت کند؛ مساله‌ای که برای روزنامه خبر جنوب وجود ندارد و بی‌رقیب‌بودن این روزنامه در شهر شیراز و ذایقه تثبیت‌شده مخاطب باعث شده این روزنامه هنوز با تیترهای بلند و ترافیک تیتر در صفحه یک هر روز میهمان شیرازی‌ها باشد.

نیروی انسانی

در تهران آنچه که بیش از همه در رسانه‌ها، به چشم می‌آید، تعداد بالای نیروی انسانی در فضای تحریریه روزنامه‌هاست. اما این مساله در کلانشهرهای شیراز و مشهد روندی معکوس دارد. در شیراز و در روزنامه خبرجنوب بیش از ۲۵۰نیروی انسانی مشغول به کار هستند که تنها یک‌سوم از آنان و شاید کمتر در فضای تحریریه فعالیت می‌کنند و باقی کسانی هستند که در بخش آگهی‌ها، اداری و چاپ فعالیت می‌کنند. این مساله باعث شده بخش زیادی از خبرهای چاپ‌شده در این رسانه‌ها، خبرهای تلکسی یا به نقل از خبرگزاری‌ها باشد. اما در کنار این صفحات، صفحات موفقی همچون صفحه گزارش در روزنامه خبر جنوب منتشر می‌شود که تا حد زیادی به‌روزترین مسایل اجتماعی و اقتصادی در سطح کلانشهر شیراز را رصد می‌کند و به یکی از پرمخاطب‌ترین صفحات روزنامه خبر جنوب تبدیل شده است. در روزنامه خراسان نیز اوضاع به همین شکل است با این تفاوت که سهم خراسانی‌ها از تعداد خبرنگاران و اعضای تحریریه به‌مراتب بالاتر از روزنامه خبر جنوب است. نکته قابل‌توجه در این دو روزنامه، ویژه‌نامه‌های محلی است که به یکی از اصلی‌ترین بخش‌های این دو رسانه تبدیل شده است. خبر جنوب در مقایسه با روزنامه خراسان، اخبار و گزارش‌های تولیدی بالاتری نسبت به روزنامه خراسان دارد. همچنین مشی مذهبی در روزنامه خراسان به‌مراتب بیشتر از روزنامه خبر جنوب دیده می‌شود، اما به جرات می‌توان گفت روزنامه خبر جنوب نزدیکی بیشتری نسبت به مسایل روز کشور و مسایل جاری در سطح شهر شیراز و شهرستان‌های جنوب کشور دارد.

نظر مردم درباره رسانه

شاید اصلی‌ترین علل موفقیت روزنامه‌های خراسان و خبر جنوب، توجه ویژه به علایق، ذایقه و رگ خواب مخاطب در شهرهاست. در شهر شیراز بر اساس مشاهدات میدانی، روزنامه خبر جنوب تا ساعت ۱۲ظهر کمیاب می‌شود. اگرچه تعداد کیوسک‌های مطبوعاتی در شهر شیراز بسیار کمتر از کلانشهرهای تهران، مشهد و اصفهان است اما ابتکار روزنامه خبر جنوب و توسعه سیستم اشتراک روزنامه باعث شده این روزنامه به گواه مسوولان آن هیچ برگشتی در طول هفته نداشته باشد. خبر جنوب بر اساس ابتکار مسوولان آن به‌صورت هفتگی به باجه‌های روزنامه‌فروشی در سطح شهر پیش‌فروش می‌شود و همین مساله باعث شده دغدغه‌های مسوولان این روزنامه نسبت به فروش تا حد زیادی مرتفع شود. با این حال یکی از فروشندههای روزنامه خبر جنوب در کیوسک مطبوعاتی نزدیک مقبره حافظ در شهر شیراز می‌گوید: فروش خبر جنوب به یکی از کارهای روتین ما تبدیل شده است. ما برای فروش این روزنامه مشتری‌های خاص خود را داریم و حتی من چهره بسیاری از آنان را می‌شناسم و وقتی به کیوسک می‌آیند بدون اینکه حرفی بین ما ردوبدل شود، یک روزنامه به او می‌دهم و پولم را می‌گیرم. کمی آن طرف‌تر در قلب بازار وکیل در شیراز، مردی در بازار چرم‌فروشان درباره خبر جنوب می‌گوید: خبر جنوب سال‌هاست که من را جذب خودش کرده، در خبر جنوب من تمامی اخبار کشور و شهر را می‌خوانم و مهم‌ترین ویژگی آنها خبرهای کوتاه است، ما در بازار هزارتا کار داریم و وقت و حوصله خواندن اخبار بلند و تحلیلی را نداریم. از طرف دیگر در میدان نمازی جایی که تمرکز جمعیت دانشجویی شیراز محسوب می‌شود هم روزنامه خبر جنوب مخاطبان خاص خود را دارد. یکی از دانشجویان دختر علوم‌پزشکی درباره خبر جنوب می‌گوید: شیرازی‌ها، عرق شیرازی دارند و هرچیزی که برای این شهر است را بر دیگری ترجیح می‌دهند. خواندن خبر جنوب خواندن خلاصه‌ای از مهم‌ترین‌هاست. مهم‌ترین اخبار کشور و شهر به همراه گزیده‌ای از مطبوعات سراسر کشور در روزنامه وجود دارد و کار را برای ما راحت می‌کند، از طرف دیگر برای شیرازی‌ها خیلی مهم است که بدانند در شهرشان چه می‌گذرد و خبر جنوب با ویژه‌نامه محلی خود این نیاز را تا حد زیادی پاسخ می‌دهد. اما خبر جنوب منتقدان خاص خود را نیز دارد و یکی از استادان جامعه‌شناسی در دانشگاه شیراز در این‌باره می‌گوید: خبر جنوب خوراکی برای نخبگان شیرازی ندارد. نخبگان تنها در حد اینکه بدانند در این شهر چه می‌گذرد این روزنامه را ورق می‌زنند، از طرفی هم خیلی‌ها هم هستند که حاضر به ورق‌زدن این روزنامه نیستند، چرا؟ چون خوراکی برای تحصیلکردگان شیرازی، اهالی سیاست، اهالی ادبیات و ناظران اجتماعی و سیاسی ندارد و صرفا به مردم کوچه و خیابان زوم کرده‌اند.

در مشهد نیز اوضاع به همین شکل است. یکی از دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد که از سبزوار به مشهد آمده، می‌گوید: خراسان خوشبختانه به هویت مستقلی رسیده و متوجه شده که خبرهای محلی به همان اندازه می‌تواند برای مردم مهم باشد که اخبار سراسری و کشور مهم است.

او می‌گوید: برخی مواقع شهرداری مشهد دست به اقداماتی می‌زند که صدای همه مردم درمی‌آید، اما بعد از آن وقتی به روزنامه خراسان مراجعه می‌کنیم، می‌بینیم که برای مثال گزارشی رفتند درباره اهمیت اهدای خون. درست است که اهدای خون اهمیت بالایی دارد اما نپرداختن به مسایل اصلی مردم و نداشتن رویکرد انتقادی یکی از نقاط‌ضعف این روزنامه است. از طرف دیگر، یکی از غرفه‌داران مجتمع فروشگاهی زیست‌خاور، ویژه‌نامه نیازمندی‌های روزنامه خراسان را یکی از مهم‌ترین دلایل موفقیت این روزنامه در شهر مشهد می‌داند. او می‌گوید: بخش زیادی از اقتصاد مشهد روی دوش همین نیازمندی‌هاست. اطلاعات بسیار شفاف و درست درج می‌شود و خیلی‌ها در این شهر با مطالعه دقیق این نیازمندی‌ها درآمدهای میلیونی دارند. از طرف دیگر کارمند هتل همای مشهد می‌گوید: خراسان برای مردم روزنامه خوبی است اما به‌نظر می‌رسد این روزنامه به سازمان‌های محلی آنقدر که باید انتقاد نمی‌کند و همین مساله باعث شده این روزنامه صدای واضح مردم خراسان نباشد.

وفاداری به خط قرمزها

یکی از علت‌های ماندگاری روزنامه‌های خبر جنوب و خراسان در کلانشهرهای شیراز و مشهد وفاداری این رسانه‌ها به خطوط قرمز است؛ مساله‌ای که در روزنامه خراسان با توجه به وابستگی‌های این رسانه بیش از خبر جنوب به چشم می‌آید. شاید این دو روزنامه با توجه به قدرتی که نزد افکارعمومی در این دوکلانشهر دارند، می‌توانند بیش از این انعکاس‌دهنده صدای مردم در شهرهای خود باشند، اما به نظر می‌رسد توجه به خطوط قرمز وزن بیشتری نسبت به توجه به رویکرد انتقادی داشته باشد.

یادداشت

اسباب‌کشی موزه مطبوعات به شیراز

موزه مطبوعات ایران در شیراز و در ساختمان روزنامه «خبر جنوب» دوباره کارش را آغاز می‌کند.

روزنامه «خبر جنوب» که در شیراز منتشر می‌شود، طبقه‌ای از ساختمان خود را برای برپایی موزه مطبوعات ایران اختصاص داده است. به گفته حسین واحدی‌پور - مدیرمسوول روزنامه خبر جنوب - این موزه نخستین موزه مطبوعات ایران است که مجوزش را از سازمان میراث‌فرهنگی گرفته است. البته پیش از این، در مرداد۱۳۹۱، معاونت مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اقدام به برپایی موزه‌ای با همین نام در مکانی به نام «سرقبرآقا» در تهران کرد که به‌جز در روز افتتاحیه، درش هیچ‌گاه به روی مخاطبان باز نشد و پس از شش‌ماه به‌دلیل امانی‌بودن وسایلش، موزه جمع‌آوری شد.

این‌بار اما موسسه خبر، در ساختمان روزنامه «خبر جنوب» موزه‌ای را برپا کرده است. در ابتدای ورود به این موزه، با مطبوعات جهان آشنا می‌شوید. در همان ابتدا، با قاره‌بندی‌کردن، مطبوعات مطرح در هر قاره مشخص می‌شود و به‌صورت هوشمند اطلاعات مربوط به مطبوعات آن قاره، روی مونیتور مقابل آن به‌نمایش درمی‌آید.

بعد از ورودی، سالنی قرار دارد که باید نمایشگاه موسمی روزنامه‌نگاران باشد. در این قسمت به روزنامه‌نگاران این امکان داده می‌شود که مقالات و آثار برجسته خود را در تابلوهایی به‌نمایش بگذارند و ویترینی نیز برای جوایزی که آنها تاکنون گرفته‌اند، در نظر گرفته شده است.

«مشاهیر مطبوعات» قسمت دیگری از موزه است که در آن، از مشاهیر مطبوعات ایران نام برده شده است و با قرارگرفتن مونیتوری روبه‌روی تصاویر آنها، زندگینامه‌شان به مخاطب معرفی می‌شود.

پس از آن، قسمتی متعلق به نشریات داخل کشور است که نشریات هر استان با شناسنامه معرفی شده‌اند. همچنین در قسمت بعدی میزی به‌صورت کافه در میان اتاق قرار گرفته و دورتادور آن، مونیتورهایی گذاشته می‌شود تا زمانی که مخاطب در حال استراحت است، بتواند از اطلاعات داده‌شده درباره مطبوعات استفاده کند.

گالری عکس‌ها و طنزهای برتر نیز قسمت انتهایی این موزه را تشکیل می‌دهد که در آن، طنزها و همچنین عکس‌های مطرح دنیا برای هر عکاس و طنزپرداز به‌صورت جداگانه در یک کادر، جمع‌آوری شده است. همچنین امکان بازدید مجازی از موزه برای مخاطبان فراهم خواهد شد.

این موزه به‌زودی تکمیل می‌شود و به گفته واحدی‌پور، قرار است روزنامه «خبر جنوب» از نیمه تیرماه برای نخستین‌بار در جهان، تور مطبوعات‌گردی برگزار کند که در این تور، علاقه‌مندان با همکاری آژانس‌های مسافرتی می‌توانند به دیدن مجموعه «خبر جنوب» و چاپخانه آن بیایند.

روزنامه «خبر جنوب» ۳۵سال است که در شیراز منتشر می‌شود و به گفته مدیرمسوول آن، با تیراژ ۵۵هزار نسخه، پرتیراژترین روزنامه ایران در خارج از مرکز، بعد از روزنامه «خراسان» است.

نگاه

«خراسان»، روزنامه‌ای با ۶۰ سال سابقه

روزنامه خراسان با ۶۰سال سابقه حضور در عرصه مطبوعات، نویسندگانی را از چند نسل در خود جای داده. روزنامه خراسان به صاحب‌امتیازی «محمدصادق تهرانیان» زمانی پا به عرصه مطبوعات استان خراسان گذاشت که حوادث پس از شهریور۱۳۲۰ و نهضت ملی‌شدن صنعت نفت تاریخ ایران را متحول کرده بود و به همین دلیل خراسان در کنار روزنامه‌های سراسری کیهان و اطلاعات یکی از پربارترین و قوی‌ترین روزنامه‌های شهرستان لقب گرفت که با تلاش شبانه‌روزی مدیران و پرسنل وقت در طبع و توزیع سریع و به‌موقع اخبار و حوادث روز اقدام می‌کرد. نخستین شماره خراسان با ابتدایی‌ترین دستگاه‌ها و امکانات چاپی ازجمله چاپ سربی و «انترتایپ»های دستی و در فضای نامناسب اتاق‌ها و با شعار «برادرجان خراسان است اینجا / سخن گفتن نه آسان است اینجا» به تاریخ یکم‌تیر ۱۳۲۸شمسی پا به عرصه مطبوعاتی کشور گذاشت. اولین روزنامه تحت‌عنوان روزنامه خراسان در تاریخ ۲۵صفر۱۳۲۷ قمری به مدیرمسوولی «سیدحسین اردبیلی» طبع و توزیع شد. از این روزنامه فقط تعداد ۲۴شماره منتشر و در نهایت در تاریخ ۲۵رجب۱۳۲۷ قمری انتشار آن متوقف شد (علت توقیف مشخص نیست).

دومین روزنامه تحت عنوان روزنامه خراسان به مدیرمسوولی «سیدمحمد طباطبایی» در ثور ۱۳۰۰شمسی منتشر شد که به صورت هفتگی بوده و به‌مدت چهارسال تا قیام مرحوم «محمدتقی پسیان» انتشار یافته است و در سال۱۳۰۴ طبع و نشر آن متوقف می‌شود. البته به‌نظر نگارنده به‌دلیل اینکه آقای طباطبایی به‌عنوان نماینده مردم وارد مجلس می‌شوند، به دلیل مشغله کاری و ادامه زندگی در پایتخت از انتشار روزنامه امتناع می‌کنند اما بعد از گذشت ۲۴سال، روزنامه خراسان به صاحب‌امتیازی «محمدصادق تهرانیان» در تیرماه۱۳۲۸ در مشهد طبع و توزیع می‌شود و در حوادث تاریخی، دستخوش تغییر و تحولات فراوانی می‌شود که این تغییرات به سه‌بخش قابل تقسیم است.

روزنامه خراسان همچون سایر روزنامه‌های منتشرشده در سطح کشور، پس از پیروزی انقلاب اسلامی، دستخوش تغییر و تحولات شد، روزنامه خراسان به پاس همراهی و همدلی با مردم انقلابی و به نشانه همبستگی به مدت ۲۴روز از آذرماه۱۳۵۷ تا ۲۰دی۱۳۵۷ در اعتصاب به‌سر برد و پس از این مدت مجدد برای ارایه اخبار و رویدادهای صورت‌گرفته در جامعه فعالیت مطبوعاتی خود را البته با همان مدیریت سابق تا یک‌سال بعد از انقلاب ادامه می‌دهد، اما در خردادماه۱۳۵۹ به‌نفع تبصره ۸۲ نخست‌وزیری، مصادره و به بنیاد مستضعفان واگذار می‌شود و توسط شورای اسلامی روزنامه اداره و آقای دکتر «برادران» به همراه آقای «خبیری» اقدام به انتشار روزنامه می‌کنند.

در همین اثنا مدیرمسوولی روزنامه به آقای «مجید امامی» واگذار می‌شود و این روند تا سال۱۳۶۳ ادامه می‌یابد تا اینکه صاحب‌امتیاز روزنامه تغییر و به نام بنیاد شهید صادر می‌شود و در سال ۱۳۶۵ مدیرمسوول جدید «سیدابوالفضل موسویان» برای مدیریت و اداره روزنامه معرفی می‌شود. در آبان ۱۳۷۰ «حجت‌الاسلام حسین غزالی» معاونت فرهنگی بنیاد شهید به سمت مدیرمسوولی روزنامه خراسان معرفی می‌شود، ایشان در اولین قدم، اقدام به خرید دستگاه چاپ جدید کرد. این دستگاه در مکان فعلی روزنامه، بلوار سازمان آب نصب و با حضور مسوولان استان ازجمله نماینده ولی‌فقیه آیت‌الله «عباس واعظ‌طبسی» افتتاح شد.

در سال ۱۳۸۰ روزنامه تحت پوشش دفتر مقام‌معظم‌رهبری قرار گرفت و موسسه فرهنگی- هنری خراسان با تشکیل هیات‌امنا تشکیل و به ثبت رسید.

روزنامه خراسان در اوایل با استفاده از دستگاه چاپ تک‌رول و با بهره‌گیری از حروف سرب اقدام به چاپ روزنامه کرد. در ابتدا پرسنل، شبانه‌روز کار می‌کردند تا چهارصفحه روزنامه را منتشر کنند که البته بعد از مدتی در طول سال‌های ۱۳۵۷-۱۳۴۰ دستگاه «انترتایپ» تهیه و یک عدد دستگاه چاپ ملخی خریداری شد و هرچند نمی‌توانست از لحاظ کیفی به‌طور کامل نظر خوانندگان را جلب کند اما روزنامه از تعداد چهارصفحه به هشت‌صفحه افزایش می‌یابد و در کنار روزنامه خراسان ویژه‌نامه‌ای ۱۲صفحه‌ای و هفته‌ای دوبار تحت‌عنوان «خراسان بانوان» چاپ و منتشر می‌شود و در طول این دوران مشخصه‌ای دیگر تا ۱۳۷۰ را نداریم و در این سال بود که اقدامات و مطالعات اولیه برای تهیه دستگاه چاپ جدید آغاز شد و در نهایت دستگاه چاپ جدید در سال۱۳۷۱ خریداری و در بهمن‌ماه همان سال در مکان فعلی روزنامه نصب و راه‌اندازی شد. با این اقدام امکان بهره‌گیری از رایانه برای تایپ و همچنین بهره‌مندشدن صفحات رنگی برای روزنامه خراسان میسر شد. تحولات فنی در قسمت چاپ هم‌اکنون به اوج خود رسیده است و پیشرفته‌ترین دستگاه‌های چاپ در روزنامه راه‌اندازی شده. در سال۱۳۷۷ طی مطالعات مستمری که صورت گرفت، مدیران روزنامه تصمیم گرفتند روزنامه را در سراسر ایران چاپ و توزیع کنند و در نهایت انتشار سراسری روزنامه در پنجم‌بهمن۱۳۷۷ به صورت چاپ هم‌زمان در تهران و مشهد آغاز می‌شود و با گذشت زمانی از سال۱۳۸۳ باتوجه به تقسیم استان خراسان به سه‌استان خراسان‌رضوی، خراسان‌جنوبی، خراسان‌شمالی، روزنامه خراسان به دلیل گستردگی و گسترش فعالیت جغرافیایی و مطبوعاتی و رسانه‌ای اقدام به چاپ و توزیع سه‌روزنامه دیگر در هشت‌صفحه، تحت عناوین خراسان‌رضوی به مرکزیت مشهد و خراسان‌شمالی به مرکزیت بجنورد و خراسان‌جنوبی به مرکزیت بیرجند می‌کند که توزیع این ویژه‌نامه‌ها همراه و ضمیمه روزنامه خراسان است و به صورت رایگان در اختیار خوانندگان قرار می‌گیرد. با توجه به رسالتی که روزنامه خراسان دنبال می‌کند و چون مورد استقبال مردم است و استان‌های خراسان هم به گردن این روزنامه حق دارند این روزنامه وظیفه خود می‌داند خدماتی را که به این سرزمین داشته کاهش ندهد و حتی سعی بر این است که با تقویت مراکز فوق به‌تدریج در سایر استان‌های همجوار در حد ممکن اطلاع‌رسانی داشته باشد. در راستای سیاست توسعه و به‌روزآوری تجهیزات فنی در بخش‌های مختلف اعم از پیش از چاپ و چاپ، روزنامه خراسان در سال۱۳۸۶ اقدام به خرید و نصب دو دستگاه ماشین چاپ‌رول «هیتست» و «کلدست» هرکدام با ظرفیت هشت‌رنگ و سرعت تولید ۷۵هزارنسخه در ساعت با بهترین کیفیت چاپی و بهره‌مندی از سیستم‌های مدرن و هوشمند در قسمت چاپ از کارخانه «مان رولند» آلمان کرده است.